

Motion till riksdagen 2019/20:1822

av **Sultan Kayhan (S)**

Hot mot anställda i staten är hot mot demokratin

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över vad staten som arbetsgivare kan göra för att förebygga förekomst av hot och våld mot anställda i staten och stärka skyddet för den som blir utsatt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge alla statliga myndigheter i uppdrag att ta fram rutiner för när anställda i staten blir utsatta för hot och våld, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Hot och våld mot anställda i statliga myndigheter blir allt vanligare. Fackföreningarna har länge varnat om hur anställda drabbas. Situationen är så allvarlig att Arbetsgivarverket skrev ett brev till regeringen i juni 2019, där de vädjar om en översyn av regelverket för att öka skyddet för statsanställda som utsätts för våld, hot eller trakasserier.

Många gånger är avsikten med hot och våld mot anställda i staten att påverka myndigheternas beslut. Det kan bl.a. handla om fysiskt våld, hot om våld eller hot om att begå självmord om myndigheten tar ett negativt beslut. Det är väldigt svårt att skaka av sig en sådan händelse. Ofta ligger rädslan kvar långt efteråt.

Det är inte alltid självklart för den som blivit utsatt för hot eller våld i tjänsten att det har inträffat. Alla anställda känner inte till vad som gäller vid hot eller våld. Det är arbetsgivarens ansvar att säkerställa att alla anställda känner till de rutiner som finns. I en temperaturmätning som gjordes av fackförbundet ST uppgav 33 procent att de inte får tillräckligt mycket stöd av sin arbetsgivare när de blir utsatta för hot och våld, vilket är allvarligt.

Även där det finns rutiner kan det se väldigt olika ut från myndighet till myndighet. På vissa myndigheter är det arbetsgivaren som gör en anmälan när den anställda blivit

utsatt för hot eller våld, medan anställda på andra myndigheter får göra en anmälan själv. Alla som vill göra en anmälan måste dock göra det med sitt eget namn, vilket också ökar utsattheten. Det är dags att överväga om staten kan göra polisanmälan istället för att låta den enskilda anställda göra det i sitt eget namn. Det skulle även bli en tydlig signal från samhällets sida att hot och våld mot anställda i staten tas på största allvar.

Hot och våld mot anställda i statliga myndigheter skapar psykisk belastning och är ett arbetsmiljöproblem. Eftersom statsanställda utför beslut som riksdag och regering har fattat, är hot och våld mot anställda i staten också ett angrepp på själva demokratin. Hot och våld får aldrig påverka myndighetsutövning eller försvaga rättssäkerheten. Tillämpningen av lag och beslut behöver alltid ske på sakliga grunder.

Därför finns det anledning för staten att stärka skyddet för anställda i staten. Som den främsta arbetsgivaren för statsanställda har regeringen ett stort ansvar och ska dessutom vara ett föredöme för andra arbetsgivare. Därför bör man se över vad som kan göras för att både förebygga och hindra att hot och våld mot anställda i staten förekommer, för att det på samtliga myndigheter ska finnas tydliga rutiner när anställda i staten mot all förmodan blir utsatta för våld och hot samt för att stärka skyddet för individen som drabbas.

Sultan Kayhan (S)